

Izhaja vsako prvo in tretjo nedeljo meseca; velja:
 Za celo leto . . . 2 gold. 50 kr.
 Za pol leta . . . 1 " 30 "
 Za četrť leta . . . — " 70 "
 Posamesni iztisi prodajajo se po 10 kr. a. v.

PRIMOREC

političen in podučiven list.

Vredništvo je v hiši Kall Via Crociera N.º 1, II. nadstropje, — ekspedicija v hiši št. 6 Via Sta. Lucia.
 Naročnina naj se blagovoljno pošilja pod naslovom: **Vek. Raič** v Trstu.

Povzdignimo krepke glase domovini v slavo!

Cesar na Tirolskem.

Ne vemo, ali je slučaj, ali ima kak pomen, da ravno letos nj. v. cesar toliko na Tirolskem biva. Vsak ako je važno, da pride letos prvič za svojega vladarstva v Trento. Na južnem Tirolskem, ki se imenuje tudi "Trentino", prebiva kakih 300,000 Italjanov. Njihove zamere so našim slovenskim zelo slične: vkovani z nemškimi Tirolci v eno kronovino, v en deželni zbor, se jim marsiktera krivica godi, ker jih Nemci majorizirajo, kakor Slovenci na Štajerskem in Koroškem. Skaže se jim sicer mnogo več ravnopravnosti, kakor nam, pa vendar ne zadosti, drugače bi ne tirjali že od nekdanj in neprenchoma, da se naj ločijo od nemške Tirolske. Zahtevajo, da se "Trentino" popolnoma odtrga od Tirola in uredi kot samostalna provincija s svojim deželnim zborom. Mi jim v tem popolnoma pritrjujemo, in želimo, da bi se njihove pravične želje izpolnile, ne zaradi tega, ker smo mi v enakem položaji, ampak iz stališča pravičnosti. Kakor časniki povedó, bo potoval tudi Hohenwart tje, in upati je, da se bo enkrat v Avstriji nekaj pametnega naredilo. Mesto Trento je cesarja sijajno sprejelo in vse občine laške so bojda poslale deputacije do cesarja, prosit ga, naj jim zgoraj navedene želje izpolni.

Mi tedaj in z nami ves slovenski narod ne bomo nič ugovarjali, da se Lahom v Trentinu praviša skaže, akoravno nam njihovi bratje na Primorskem dovolj hudo nasprotujejo, da izražujemo enake želje, in nam kar nič niso prijazni, pač pa bi

nas radi podjarmili in zatrli, ako bi mogli. Vendar ne moremo kaj, da bi ne mislili pri tem na naše slovenske razmere, in da bi ne izrazili svojega začudenja, kako je to, da smo ravno mi zadnji na ktere se vlada spomne. Slovencev na Koroškem in Štajarskem je mnogo več, nego Lahov v Trentinu, in oni imajo še Kranjsko in Goriško za seboj; Slovenija bi bila vendar veliko lože samostalna provincija, nego "Trentino"; na dalje se Slovincem na Štajarskem in Koroškem še veliko večja krivica godi, ko se je godila Italjanom južno tirolskim; in kar je še največ, Slovenci so bili zmirom zvesti Avstrijanci, kar se od onih ravno ne more reči: ni obrekovanje, ako rečemo, da tudi potem, če se jim vse dovoli, kar zahtevajo, ne bodo ljubili avstrijske mačeha bolj, ko mater Italijo. Iz tega se pač vidi, da Avstrija še vedno ne ve, kdo je njen prijatelj, kdo pa ne. Kdor nar bolj vpije, tisti dobi, kdor pa molči, naj se pa obriše! Kako se ustavovercevi bojé vse vlade, ker znajo dobro kričati po časnikih, akoravno niso nič močni. Zatoraj Slovenci, vpimo, kričajmo!

In vendar ne! Avstrija nam noče in ne more pravična biti, ona nam ne more vseh želj izpolniti. Nar več, kar moremo od nje doseči, bi bile malostne koncesije. Avstrija ima, kakor vsaka država in vsako človeško društvo, nek "genius", neko dušo. Ta duša pa je nemška in ne bo nikdar drugačna. Ta duša je nekoliko oslabela po dvalizmu, akoravno dvalisti trdijo, da se je okrepčala, pa vendar še živi in vendar je še nemška. Dokler stara Avstrija živi s svojo staro dušo, nam nikakor ne more pravična biti, ker bi s tem sama sebe vmorila. Saj se

LISTEK.

Budnica domovini.

Zdrami, zdrami se iz spanja
 Domovina mi slovenska!
 Lej pošast nad svojo glavo,
 Oj Germanijo hudobno,
 Mačeho, nemilo ženo,
 Ki jej srce je kamnito,
 Ki jej roka je železna.
 Iz hudobnega očesa
 Šviga plamen grozoviten,
 Strup iz ust je njenih sapa,
 Kletev njena je beseda.
 Že nad tabo se razpenja,
 Stega roke silovite.... —
 Oj če nagne se na tebe,
 S težo te bo zadušila,
 Če na prsa te pritisne,
 Šibke bo kosti zdrobila,
 Če poljubi te, krvavo
 Vgriznila ti bode rano.
 Zdrami, zdrami se iz spanja
 Domovina mi slovenska!

Kontrebantni listi.

Kako krasno nam zopet sije pomladno solnce, ktero je bilo do sedaj zaklenjeno v temno ječo megla; kako lepo se nam smehljá pomladnje nebo, ktero je do sedaj bilo čez in čez prepreženo z gostimi oblaki, kako veselo šumi Vltava, ki je še le pred nekoliko dnevi podobna bila velikej puščavi res, delala je sicer strah, da se ne bi vprla, kakor se že vpira vse, ali slavno modra c. k. cislajtanska vlada i njena še veliko modrejša c. k. pomočnica policija ste tu vedele pomoč s tem, da ste napeljale po suhih ulicah čolnov, kterih se je menda voda vstrašila i v svojem prekopu ostala, — sedaj pak se tega nihče več ne spominja, sedaj je vse zamaknjeno v krasne dneve, oznanovatelje novega življenja. Vse se obnovlja. Policaji so dobili pomladnje suknje, vojaci zopet smejo raztrgane črevlje iz Skenetove tovarne obuti, študentje so premenili zimne čepice s širocimi klobuci, kokete odlagajo šušmašte avše i zopet pokrivajo vabljive klobučke, dame demi-monde so zapustile svoje zimske kote i ulice so se iznebile blata, v kterem je pred nedav-

že strašno norada slabi s koncesijami. Avstrija je s tem nastala, da je zatrla vse nenemške narode, oni niso bili nikdar del njene duše, ampak samó materijal. Slavjani avstrijski pa so se povzdignili in nočejo več materijal biti, in prav imajo! napačno pa mislijo tisti izmed nas, in skoraj vsi so te misli, da bodo svoje želje od Avstrije sedajne izpolnjene dobili, in s tem še njo samo okrepčali. Mi ne pobijamo Avstrije, ampak pobijamo njeno staro dušo, in pred svojih polnih želj ne bomo videli izpolnjenih, dokler te stare duše Avstrije ne vbijemo, in jej nove ne vdihnemo. A potem z novo dušo bo sicer še „habsburška monarhija“ pa „Avstrija“ ne bo več. Mi dobro vemo, da se marsikomu izmed naših te misli ne bodo dopadale; pa mi se ne vstrašimo, povedati jih, ker resnico ljubimo in jasnost.

Kakošna bi bila ta nova duša ali državno načelo, ki posamezne ude skupaj veže, hočemo na kratko premisliti: Ako se nam posreči, da zadušimo staro dušo Avstrije, se bo država najprvo razpršila v svoje posamezne dele z edino vezjo enega vladarja.

Zdaj bo pa vprašanje, ali se bodo dali, in pod katerim načelom, ti deli zopet v eno državo skupiti, ker z interesi niso ravno tako močno navezani eden na drugega, enakopravnost narodov pa bi ne vlekla več, ko zdaj gospoduječa narodna ideja, srce pa še manj, ker nemško je vse v Nemčiji, slavjansko pa se nima Avstriji za kaj zahvaliti. Težko da bi se na ta način mogla osnoviti nova Avstrija. Proti vodi ni moč plavati, in tudi proti časa duhu ne; sedajni čas pa dela narodne države. Habsburškej monarhiji tedaj ne ostaja drugega, kakor da ali ohrani svoj nemški značaj, ali pa da sprejme slavjanskega, magjarski bi ne mogel dolgo živeti; pa tudi nemški nima obstanka, odkar je storjena velika Nemčija, in odkar ga Slavjani vedno krepkeje izpodrivajo. Za to ne vemo našej presvitlej dinastiji boljšega sveta, nego da združi vse neruske slavjanske narode in na narodnej ideji sezida mogočno državo s slavjansko dušo.

nem neki revež utonil. Gradbe se napolnujejo z ljudmi; v Bubenči, Vršovicih, Koširjih i Brevnovu zopet točijo več piva ko po navadi i cele hiše so zopet oblepene z velikanskimi listi, na kterih izve — kdor čitati zna — da je tu i tu venček, tam koncert, tam pijanska slavnost i v konviktskej dvorani slavni čarovnik iz nemškega cesarstva, kteri zna začarati tako, da gospodje i gospe pod stropom dvorane letajo, ko bombe v Pariz.

V tem času občnega veselja, v tem času novega življenja, kedo bi se pač ne spomnil Horacijeve ode:

«Nunc est bibendum, nunc pede laeto gemenda tellus!»

vsaj se spomladi zamore najboljše z veseljem piti. — To je vedel gospod profesor Linker, oni starodavni častitelj večnega Homerja, oni mož, kterega nam je božja previdnost tako čudno ohranila. «Prišel sem iz enega daljnih kotov, kamor evropska svetloba še nij segla, prišel sem iz Lvova i boga moram zahvaliti, da sem prišel v kraj, kamor sega električna luč evropske omike, katero od sebe puščajo Nemci.» Tako je pravil ta mož o svojem prihodu v Prago i tudi mi moramo z njim vred boga

Politični svetozor

nam ne kaže nič novega; mirovala je čez praznike tudi politika. Na pot ministra Habětineka v Prago so navezali čanikarji razne domišljene kombinacije, ker niso imeli kaj drugega poročati svojim bralcem. V naši notrajni politiki se nič ni spremenilo. Potovanje cesarja in ministra Hohenwarta smo že v uvodnem članku omenili.

Prišlo je mnogo brošuric na svetlo raznega zapopadka. Ena taka je pisana v hvalisanje grofa Andrašija, ki novo nemško cesarstvo močno liže, in skuša pridobiti berlinske diplomate za misel, da bi pomagali težnico Avstrije v Pešto prenesti. Največo senzacijo pa je naredila druga knjižica, ki se generalu Fadejevu pripisuje, ktera je pisana zoper Avstrijo, in ki pravi, da se vzhodno prašanje ne more rešiti drugače, kakor da se Avstrija vniči.

Znano je, da so bili pri londonski konferenciji avstrijski diplomati tisti, ki so se morali «v nazad koncentrirati». One dni je pa «Wiener Zeitung», to reč tako popisala, kakor bi bili naši diplomati zmagalci, ruski pa premagani, kar je se ve da debela laž. Na to je petrogradski oficiozni list na prste stopil in našega do dobrega oštel.

Tako kopičijo naši državniki blamažo na blamažo sebi in državi na glavo.

Na Rumunskem je še zmirom stara zmešnjava, le še če dalje večja. Knez ne ve, ali bi ostal, ali pobral kopita.

Na Francozkem se še vedno med sabo koljejo. Zadnje dni je bilo več bitek med vladnimi vojski in upornimi Parižani. Uporniki so bili bojda premagani.

Rus in Turek sta sklenila prijateljstvo (ha ha!)

Česa nam je treba.

(Dalje.)

Literatura oblaži narod in okrepi in povzdigne njegov značaj; uči ga zmerno in srečno živeti;

zahvaliti, da je sem prišel. Kedo bi nas bil drugače letos baval, kedo bi bil starega Horacija vrgel med židovsko starino i novega porodil, kteri ako ne popolno genitus je vsaj renovatus. Horatius Renovatus! kako vse drugače se to glasi, koliko vznesenejšega je v tem i njegova naloga, koliko večja je od one starodavnega Horaca. Prejšnji je stvaril po svojem kopitu, ta v stvarjeno prenarejal zopet po svojem kopitu i koliko teže je uže storjene čevlje nalegniti na drugo kopito to nam pritrđi vsak pošten čevljar. O kako se bo vedno svetilo ime Vilema Orla v najčudovitejših barvah od dne nastopitve novega Horacija počenši, pak do konca sveta! Kaj pomaga vse plenjenje po Francozkej, vse požiganje vasi, streljanje domovinskih brambovcev i bombardiranje cvetečih mest, kaj pomaga vse to veliko Vilemu ako nijma vrednega pesnika, kteri bi njegovo slavo pel, kajti le pesmi se ohranijo poznemu svetu, spomin na vse prej imenovano pa zgine prej ali pozneje. Vilem Orel je najšel pesnika i srečnega se zamore imenovati.

Naš Preširn toži o svojej nesreči i našteva mnogo izgledov najslavniših pesnikov:

«Kakošna Parnasa poľa.»

razkazuje mu narodo in njene zakone, ter ga uči, porabljevati jih v svoj prid; uči ga, previdno obrabljati svoje sile za dobre in blage namene; stori ga velikosrčnega in možkega, svobodoljubnega in praktičnega. Ona povzdigne gospodarstvo in narodno premoženje, ljubezen do vede in umetnosti. *Literatura je nadalje močna jez zoper potujčevanje*: narod, ki ima svojo lastno bogato literaturo, se nikdar ne bo dal potujčiti, kakor skušnje vseh časov učé; in to za to, ker se celi narod in vsak posamezni človek lahko v svojem jeziku izobrazuje in si pridobi po najkrajšji poti vednosti, ktere so mu za življenje potrebne; kjer se pa v svojem maternem jeziku ne more dosti izobraziti, žene ga gon po omiki k tujščini; in to je najglavnejši vzrok našega nemškutarenja, ker se je naše slovstvo takó zanemari- lo, da smo morali po tujščini seči, pridobiti si tistih vodnosti, brez katerih bi morali propasti v boji za življenje poleg konkurencije tako silno s silo vednosti oboroženih sosedov. Ne kaže nam zdaj preiskovati, kdo je tega kriv, da smo takó zaostali in brezvspešno jeziti se nad Nemci, ki so vse naše duševno življenje pogazili, in svojega nam vsilili, češ, da se v njem ne bomo mogli z njimi meriti, in da bodo tako svoje gospodstvo nad nami vtrdili, nas pa za večnost v sužnje sponje vklenili; ne kaže nam z daj obžalovati in lamentovati, da so te svoje nakelepe res srečno izvršili, sebi v dobiček, nam pa na škodo; pač pa bi bilo za nas veliko bolj pametno in koristno, da to svojo zgubo prej ko mogoče popravimo, da zamujeno popravimo, in da si priborimo bolj z energično in dosledno previdnostjo, nego s slepo jezo, nazaj tla potrebna za naš narodni razvitek in življenje.

Če smo toraj dovolj dokazali potrebo literature, obrnimo se do vprašanja, kako bi se dala pri nas Slovincih ustvariti ali povzdigniti. Čestokrat smo že tožili, da nas je tako malo, in ne po krivici: težko nas bo stalo, milijon Slovencev, da si ustvarimo lastno literaturo, ki bi se mogla drugim primerjati; še dvomimo po pravici, ali bi ohranili svoj jezik, ali bi sprejeli srbo-hrvaškega? Ni ga še bilo, ki bi nam bil do dobrega dokazal "to je prav,

to pa ne." Zatoraj se tudi mi ne predrznemo tega vprašanja določno rešiti, kakor bi tudi zdaj nobenemu ne bilo lahko, ker še ne vemo, kakó se bodo reči na političnem polji zasukale, ni naš narod še ni toliko politično razsvitljen, da bi o tej zadevi izgovoril sam odločivno besedo; to se je pokazalo nedavno: ono leto so pisali slovenski listi bolj za sprejetje ruskega jezika in tudi dijaki so v Ljubljani nekaj tacega sklenili, in vsem je bilo prav; zdaj se agitira za hrvaščino, in je tudi vsem prav. Počakati je tedaj treba, da bo slovenskemu narodu to vprašanje jasno, in izvedeli bodemo nezmotljivo, kam se nam je obrniti. Do tiste dobe se ve da ostanemo pri naši mili slovenščini.

Znabiti se bo tudi potem javno mnenje za slovenščino odločilo, ako se pokažemo in čutimo zmožne vzdržati svojo lastno literaturo. Nam vsaj se naj bolj pametno in naravno zdi, da ne vržemo nakrat slovenščine od sebe, temveč da se počasi približujemo hrvaščini, ali prav za prav, da prepustimo to zavsem naravni rešitvi, ki se bo vršila najbrže takole: Ako dosežemo Slovenci to, da se združimo politično z družimi Jugoslaveni, bomo z njimi v veliko oži dotiki, kakor do zdaj; občevali bomo vedno z njimi, oni pa z nami, v zbornicah, v časnikih, na trgih, v krčmi, povsod se bomo srečali; ni mogoče, da bi se sčasom ne zlili v en narod, oni bodo sprejeli nekaj od nas, mi pa od njih, jezika se bodeta skupila v enega, se ve da, kolikor manj je nas, toliko več bo zgubil naš jezik svoje posebnosti in toliko manj bo vpljival na hrvaškega, nekoliko bo pa vendar. Ta proces pa se be izvršil brez vsake bridkosti in škode za nas, ako se bo res tako, kakor rečeno prepustil naravnej poti, ker se bo godil polagoma in počasi. To bi bila prava in naravna pot; obžalovanja bi bilo vredno, ako bi Slovenci, ali Hrvati ali Srbi ta naravni proces pokvarili s tem, da bi se po sili vpirali zoper vpliv drugih jugoslavenskih jezikov na svojega, in bi ne hoteli žrtvovati pičice od svojega narčja, kar bi bilo ravno tako otroško, kakor škodljivo, ker bi zasejalo neslogo med nas in zbudilo narodne prepire. Ravno na tisti način bi se moglo

Tudi Horaciju Renovatu se nij boljša godila. Kakoršno osodo imajo vsi pesniki, taka je zadela tudi njega. Namesto da bi svet njegove ode poslušal z globokim čutjem ter jih sprejel z navdušenjem, žvižgal se je pri tem marš, ktereга je nesrečni pesnik skozi kuhinjo storiti moral. Nesrečna osoda! Ali so zdivjali vsi življi, da silijo sina Muze, onega slavno okinčanega moža rajskožarečih lic skozi kuhinjo, kamor navadno zahajajo sajasti dimnikarji! Vendar pesnik ostane pesnik i nesreča ga ne zapusti, vsakakor pa svet ne bo pozabil surovega obnašanja slovanskih študentov, kateri so prvi nesrečnega pesnika izžvižgali i sodil jih bo po slavno znanem izreku:

« — wer des Dichters Stimme nicht vernimmt
Ist ein Barbar, er sei auch wer er sei!

Namesto da bi lične Nimfe stražile slavnega pesnika, kako se to vsakakor spodobi i se je prve- mu Horaciju tudi zgodilo dobil je Renovatus drugačno stražo, ktero na slovenskem navadno poznate pod imenom "Dežmanova častna straža ali pa angelj varuh Slovenskega naroda." Poštna ulica i pobrežje je celi dan polno neomikanih slovanskih štu-

dentov s pobešenimi glavami i omikanih sinov matere Germanije s široko trojbarveno kokardo čez pleča, nategnjenimi hlačicami čez meča i z debelimi palicami v galantnih rokah. Vse se punta, vse divja i to samo zavoljo enega nesrečnega pesnika kakor da bi več tacih na svetu ne bilo!

Sploh bi pa morali tedanji čas imenovati do- bo ponarejanja. Kakor se je ponaredil Horacij, tako se je ponaredilo novo cislajtansko ministerstvo, tako se ponarejajo še mnogotere druge reči. — Za újezdskimi vrati stoji z platna narejeno šotorišče na katerem je z velikimi črkami pisano "pravy černoch," i, da se izpolni mnogo razupita ravnopravnost takoj zraven tega, "echter Mohr!" Moj prijatelj je o tem tako le modroval: "Do sedaj sem mislil, da samo krčmari ponarejajo vino i pivo, ali tu sem se prepričal, da se zamoreci tudi dajo pre- narejati, kajti komedijant bi drugače ne dal nadpisati "pravi zamorec," Morebiti ima prav, resnica pa ostane da je duh českih študentov posedel tudi tega zamorca, kajti še za Linkerovega dne je ne- nadoma priletel in corpore med neštevilno množico, ktera ga je le na podobi občudovala, se grozno jez- zil i med tem, kakor so slišala pregrešna ušesa, tu-

morda pozneje goditi, da bi se vsi slavjanski jeziki v enega združili, česar bi bilo se ve da jako želeli.

Ker bomo morali pa še dolgo z našim slovenskim jezikom shajati, nam je za sedaj vprvo treba, da gojimo našo lastno slovensko literaturo.

Mnogo smo že pretresovali, kako bi zamogli v tem vspesno delati in napredovati, pa le malo smo storili. Se ve da to ni majhna reč, in literatura se ne da koj tako iz trte zviti, treba je zrno do zrna, kamen do kamna, in razprostiranja vedno v širše kroge. Pa pri nas še tega videti ni, da bi na ta skromni način zidali slovstvo; niti pri številu bralcev, niti pisateljev ni videti razširjenja in pomnoženja. Ko je Janežič pred dvadesetimi leti začel "Bčelo", izdajati, je imel menda ravno toliko moročnikov, kakor "Glasnik", leta 1868 in 1869. Marsikdo bi še kaj spisal, pa si ne upa dobiti založitelja, in če premore svoje delo sam založiti, se spet zgube boji. V drugo je treba pomisliti, da je za sijajno literaturo treba genialnih pisateljev, in če ravno smo mi Slovenci še dosti obdarovani od prirode v tem obziru, vendar ni zahtevati, da bi narod, ki šteje en milijon, rodil toliko genijev, kakor tak, ki šteje po 30, 40 in več milijonov. Od samih prestav pa spet ne maramo in ne moremo živeti, ker bi se z njimi naša narodna individualiteta čisto potopila.

(Dalje prihodnjič.)

D o p i s i.

U Rocolu 27. marca (zakasnjeno). Dragi "Primorec", rad bi ti pisal par vrstic. Zadnjič se je nekdo oglasil, da je predsednik kriv, da je opešala naša čitalnica. Pa to ni res. Predsednik si je dovolj prizadeval. Pa udje so začeli eden za drugim izostajati, čitalnica je bila če dalje bolj prazna; odbor je dosti skušal ljudi pripraviti k branju, pa vse bob ob steno. Dostokrat je predsednik v čitalnico prišel, pa ni nikogar notri našel; večkrat

sva sama notri sedela. Tudi trud podpredsednika v tej zadevi je vse hvale vreden. Kako je vendar to obžalovati, da je čitalnica v pesku potekla, in da se ljudstvo noče poprijeti branja; čitanja nam je treba, ko polju deža, ker bez branja ni znanja. Največo zlo pa je, da ni sloge med nami, ne gorečnosti za narod. Povedati vam moram še zanimiv, če ravno za nas ne ravno časten primerljaj, ki razkrija neko rano na telesu slovenske značajnosti: Eden naših rodoljubov je oznanil lansko leto v "Jadranski zarji", št. 9, da je nekaj denara čitalnici daroval; zdaj pa ta denar nazaj tirja in ga hoče sodniji izročiti. Nikar si ne delajmo sami sramote, saj nas takò že dosti sramotijo in psujejo, bodimo eden za vse in vsi za enega in recimo: "gorimo za narod, za brate smo mi!". Prihodnjič kaj več; z Bogom!

Iz Solkana 4. Aprila. — (Županijske zadeve). Kakor že zgoro posvod na Goriškem, bila je tudi tukaj sredi meseca marca volitev županijskega starešinstva. Ustmeni in pismeni razglas je izmed više 600 volivcev privabil k voliti samo 24, piši in beri samo dvajset štiri volivcev. Te številke kažejo jasno zadosti nemarnost in zanikernost občinstva, da se tako malo briga za najvažnejše stvari, za katera neče v treh letih enkrat par uric žrtovati.

Eden glavnih vzrokov te merzloti do volitve je ta, da občinstvo od vseh strani že z davki preobloženo, misli, da ko bi ne bilo županstva, bi tudi občinskih davščin ne bilo. A ta misel je napačna, ker ako bi ne bilo županstva, bi morali opravila, katera sedaj župan opravlja, vladni uradniki opravljati, kateri bi pa vsaj dvakrat toliko, če ne več, stali, kakor sedanja županijska zastopstva. Kaj hočete imeti vladne uradnike tudi tamkaj, kjer sami lahko gospodarite? — Če se občinstvo malo zmeni za volitve starešinstva, je žalosten dokaz, da zametuje brez resnega premiselka lastne koristi. —

Spoštovani g. Matija Doljak, videč, da se občinstvo volitvam odteguje in z ozirom na preobilo lastnih opravkov, pa na revno svoje zdravlje, je v smislu obč. reda pismeno naznanil svoj izstop.

Ko je prišel dan volitve županstva (28/3), je

di debelo po česko zaklel. — Tako moramo tedaj Čislajtanci vsega privajeni biti. Najpreje smo se puntali mi, ki smo fantje od fare, potem ustavoverni Izrael i z njim dunajska Donava, potem česki študentje i naposled ne ponarejeni zamorec česa še dočakamo!

Slavjanin.

I n o s t r a n k i.

(Ruski zložil Homěkov)

Okoli nje očarovanje,
Ves juga cvet iz nje diši;
Od rož dobila je nazvanje,
Od južnih zvezdic blesk oči.

Zamaknjen po čarobni sili
Poet zgubljen pred njo stoji,
Pa vendar nikdar devi mili
Ljubavi on ne posveti.

Naj ima v srcu blage zvuke,
Krasoto uma bistrega
Poetov radosti in muke,
In sanje duha čistega;

Naj duše je, ko plamen jasni,
Ko dim molitvenih kadil,
Naj angelj svetli in prekrasni
Jej že od rojstva varh je bil; —

Pa kaj, ko tuja jej Rosija,
Očine dika je krasná,
Ko druga stran jej je milija,
Nebesa ljubša so druga.

Zapojem pesem domovine,
Od svete ruske nam zemljè,
Pa čisto nje nič ne prešine,
Ne zatrepeče jej srcè.

Zato ti živege luč sveta
Zastonj iz črnih tli oči
Nikdar ponosni duh poeta
Ljubezni ti ne podari!

novo starešinstvo vzelo v pretes naj prvo omenjeni izstop. Ta nepričakovana novica je starešinstvo tako osupnila, da čutivši se osamelo brez voditelja, ni drugzega mislilo, kakor, kako bi bilo mogoče, si sopot g. Doljaka pridobiti. Ker ga ni moglo postavno prisiliti, sklenilo je enoglasno, da ga hoče prositi, naj svoj izstop prekliče in častno, pa težko breme prevzame.

Vsi nazoči starešine se podajo na to h gosp. Doljaku na dom in mu svojo prošnjo naznanijo. Dolgo se je branil, slednjič se je pa vendar nujnim prošnjam vdal, ter svoj izstop preklical.

Seja, ki je bila za ta čas prenehala, je zopet začela in zbrano starešinstvo, je izklicalo enoglasno g. Doljaka za župana.

Tako obnašanje novoizvoljenega starešinstva je hvalevredno; pokazalo je s tem, da mu je mar za srečo in čast županije; saj se je poslužilo vseh pripomočkov, da si je moža ohranilo, v katerega imajo vsi volivci zaupanje.

Iz Koroškega. 1. Aprila. V zadnjem "Primorcu," sem čital dopis iz Koroškega. Veseli me, da se pri nas še kdo znajde, kateri se za slovenski narod na Koroškem še kaj zmeni in da poroča v slovenske liste. V marsičem jo je tisti gospod dopisnik prav dobro zadel, v marsičem pa spet ne. In jaz se predrznem, oglasiti tukaj moje mnenje, kjer je z onim v nasprotju. Najprvo on misli, da bi bil za Korošce dober en časopis posebej. Čemú neki? Saj vsak lahko čita "Slovenskega Gospodarja," ali "Novice," ali "Primorca,"; da se v političnih vprašanjih podučiti; za zabavo imamo pa takó "Besednika." Kolikor več časnikov, toliko manj naročnikov ima vsak, in takó vsi hirajo, in niso kos dobro pisati, ker jim manjka materialne podpore, in tako dobrim pisateljem veselje za to mine, da bi se silili pisati; ko vidijo, da nihče ne mara brati. Sploh bi jaz rekel, da za Slovence ni več časnikov treba, ko ti le: 1 velik političen dnevnik za inteligencijo, 1 političen in gospodarstven tednik za prosto ljudstvo, 1 lepoznanek in kratkočasen list za ljudstvo in 1 lepoznanek in znanstven list za omikane, 2 humoristična lista (za ljudstvo in omikane); zraven teh bi izhajali lahko še listi za posamezne stanove in stroke (Danica, Pravniki, Učiteljski tovarš, Vrtec i. t. d.) Tako bi bilo manj listov, pa tisti izvrstni, ker bi se vse duševne in materialne moči v podporo teh združile. Tudi g. dopisnik pri nas vse nekako prečrno vidi. On ne pomisli, da so Rim več let zidali in da tudi pri nas ni kos vse na en hip storjeno biti. Narodna stranka se vedno krepi in s časom bomo že naprej prišli.

Naše duhovne obrekuje, da nič ne storijo, kar je pa gola laž; kdo neki drugi, ko duhovni? Vsi se ve da ne, pa dosti jih vendar rodoljubov.

Pa na Koroškem je vse teže ko drugod, kar je menda g. dopisnik sam poskusil, če je res tak rodoljub, kakoršnega se kaže. Naj pa on agitira! Ko bi človek le vedel, v katerem kotu tiči, bi ga že lahko poprašal „no, kakó je pa pri vas?“ Tožiti in godrnjati je lahkó, pa delati, to je druga. G. dopisnik, Slovenci na Koroškem še nismo zgubljeni vkljub vašim jeremiadam!

(Ker nočemo javnega mnenja kaziti, smo radi odprli prostor temu dopisu, da se sliši tudi druga plat zvoná. Kar se tiče misli tukaj izražene o slovenskem časnikarstvu, omeniti se nam zdi vredno, da smo še od neke druge strani ravno tako mnenje zaslišali. *Op. vredn.*)

Iz Prage 10. Aprila. — Različni so bili glasovi o Hohenwartovem ministerstvu, ko je začelo uže na pol razbito avstrijsko ladijo krmiti da bi naposled vendar tako ali tako uže prišla na breg, ako bi bilo mornarjem tudi treba na Haribdinih skalah rešiti življenje, i vsi ti glasovi niso prave zadeli. Nemci so vpili proti njemu, ker je imenovalo v svojej sredini dva slovenska imena, češ da bo porušilo decembersko Venero ustavo i nastal je krik, kakoršnega med Nemci i njihovimi privrženci o vsacem, še tako malem povodu lahko slišimo.

Slovani, kateri so vedno svojo kožo v gube zvlekali, kedar so gospodje Nemci vzeli škarije, da bi jim ostrigli nekoliko volne i jo na frankobrodski trg nesli za svojo vlastno prodajat; kateri so vedno trpeli, kakor bi imeli s svojim trpljenjem celemu svetu odrešenje zaslužiti; kateri so tolikrat goljufani bili po dolgoletnej skušnji tudi temu ministerstvu niso hoteli ravno kaj verjeti ter so naprej izrekli, da se hočejo vsake kritike tako dolgo izdržati, dokler ne vidijo v delovanju ministerstva kaj tacega, kar bi bilo pravici podobno. Kljubu vsemu temu pa i kljubu temu, da je ono v svojem oficijoznem programu naravnost izreklo, ka ustave i njenih tal nikdar popustilo ne bode in kar je v slovensko prestavljeno, da bo hodilo po tistej poti, ko njegovi predniki, kateri so nam pač dobro znani; dobili so se med slovanskimi — da celo med najpasivnišimi — življi, kateri so kolikor toliko zaupanja stavili v to cislajtansko haraburdo.

Mi nijmamo nič zoper to, da so galicijski Rusi poslali k Hohenwarthu deputacijo, ktera mu je imela potožiti bedno stanje ruskega naroda i apelirati na njegovo pravičnost, marveč moramo pripoznati, da bi bili to morali tudi Slovenci storiti, da bi ministrstvo pozneje ne bilo moglo reči, ka nij vedelo, kje ta ali oni narod čevelj tišči. Da so pa v svojem narodnem organu "Slovo," izrekli posebno zaupanje temu ministerstvu, da so jasno priznavali, ka od njega v resnici upajo vsakoršno podporo — nij bilo pri teh pomerah nikakor na pravem mestu. — Poljaki Hohenwarthu prav za prav niso zaupali, že zaradi tega menda, ker so se Rusi na njegovo stran nagnili, vendar pa je tudi med njimi ena stranka bila popolnoma na njegovej strani. Da pa tudi Čehi sami, kateri bi raje s hudičem pri enej mizi obedovali, ko na strohnjelih tleh ustave stali, nijso popolnoma nezaupanje do njega imeli, kaže to, da je izključljivo lepoznanški list „Květy“, kteri sploh prinaša le podobe za Slovanstvo ali za Čehé, v resnici zaslužnih mož, prinesel v enej svojih številc tudi podobo Habětinekovo — se veda s to opombo, da je on prvi i poslednji cislajtanski minister, kterege so "Květy," natisnile.

Vendar vse to naj bode le memogrede omenjeno, kajti pokazati smo hoteli na ono zaupnico, ktero je koroško slovensko politično društvo „Trdnjava," poslalo na Dunaj, i ktera je bila gotovo prva te vrste, kolikor jih je ministerstvo dobilo, ako se pomisli, da je prišla iz slovanskega do sedaj najbolj zatiranega kraja. Zakaj je "Trdnjava," poslala to zaupnico? — Zato, ker je ministerstvo izreklo, da hoče biti pravično vsem narodom Cislajtanije.

Sicer bi mi ne mogli proti temu ničesa imeti, ako bi bila Cislajtanija Olimp i Hohenwarth Jupiter, kateri bi bil pri Stigu prisegel, da izpolni, kar je obljubil. Ali temu nij tako i naše minister-

stvo ničesar ne veže to storiti, kar je obljubilo; nego nasprotno moramo pomisliti, da živimo v državi laži, kjer se zamore širokoustiti, kakor se komu poljubi — izvzemši opozicijo! — samo, da se to ne stori. Mi moramo pomisliti, da sedanja vlada nij prva, ktera na vse strani obeta pravičnost, nego da je vže pred njo jih mnogo bilo, ktere so isto obetale, a vendar nikdar storile. Ako se iz slovenskega pošiljajo na Dunaj zaupnice, kedar se od tam obeta ravnopravnost slovenskega jezika, s koliko večo pravico bi se bile smele pisati kranjskemu Konradu, kateri nij le obetal, nego pri svojej duši prisegal, da je slovenski jezik uže v šole i uradnije vpeljan.

Vendar taki smo Slovenci! Preveč zaupanja imamo do vsacega, ker sami nijmamo navade, komu legati. Sicer je to lepa lastnost; nego ob pravem času, ako pa nij na svojem mestu, tedaj tudi zamore pogubljenje prinesiti. Kedarkoli se pritepe k nam kakovi volk s povešenim repom i v volčjo kožo zaviti, ter nam prilizjeno pravi, da je pripravljen celo svojo službo izgubiti, ako to slovenski narod od njega zahteva, tedaj vse kriči „živio!“ i ga povzdiguje med zvezde, češ, da je za narod jako zaslužen mož, akoravno se ne more povedati, če je zanj kaj storil.

Tega se mora slovenski narod odvaditi, ako hoče, da si svoj obstanek zagotovi, kajti preveliko zaupanje tujemu voditelju, navadno prinaša pogubljenje.

Gotovo je, da je sedaj vže tudi „Trdnjava,“ sama spoznala, kako je s svojo zaupnico le morje bičala, kajti izkušnje sopokazale, da se od ministerstva zopet nijmamo družega nadejati, ko praznih besedi.

V poslednjem času se je osnavala v Pragi banka, ktera je dobila česko večino v odboru in ima českega predsednika Olivo. Tako vidimo, kako je česki narod uže ves kapital spravil v svoje roke, kako ima množico vsakoršnih denarnih zavodov, zavarovalnic, bank, založnic i neštivilno tovaren. Čas bi bil, da tudi Slovenci začnemo na kaj takega misliti, kajti tako svojega obstanka nikakor nijmamo zagotovljenega, posebno ako premislimo naše majhno število i mogočnega soseda, kateri nas od zapada pritiska. Kaj pomaga, ako si stvarimo literaturo, ako se izabrazujemo duševno i ne skrbiemo tudi za gmotno stanje. Podobni smo človeku, kateri sklene na vse strani se izobraziti i se pri tem zapre s svojo sobo, ter nič ne je. Toraj naj izobrazenci našega naroda gledajo, da se po celem slovenskem ustanove založnice po izgledu šmarskega okraja na Stirskem, da začno slovenske firme po slovensko uradovati, kar se do sedaj žalibog še ne godi — i tako nam naši sovražniki ne bodo mogli očitati, da nijmamo kapitala i obrtnijstva v svojih rokah.

Iz Prage Vam denes nijmam nič posebnega poročiti, kakor da nas je velikonočno soboto zapustilo dve sto huzarjev, kateri so se vrnili na Ogrsko — i tako Magjari s časom dobe svojo narodno vojsko.

Drobtinice.

Trst in Slovenija.

Mi smo že večkrat v našem listu omenili, a) da imamo Slovenci pravico na Trst. b) da nam je

tudi potreben in c) da ga mora Slovenija brez premisleka pod se spraviti. Tega nismo pisali kar tje v en dan, kakor človek, ki kaj zine, pa ne premisli kaj je povedal. Zdelo se nam je, da nam bodo v tem vsi Slovenci pritrdili, pa motili smo se: oglasil se je v „Slovenskem narodu,“ dopisnik iz Maribora, ki misli, da Slovenija ne sme svoje roke stegniti po Trstu; pa se ve da, saj v Mariboru „Primorca,“ ne čitajo! Ta dopisnik tedaj je pa še pravo zadel! Ne vemo, ali bi njegovo misel imenovali bolj malosrčno, ali bolj otroško. On si misli, da zidamo Slovenijo zavolj igrače, pa ne zavolj našega vsestranskega razvoja in napredka. Drugi narodi se čutijo nesrečne, da so v sredi suhe zemlje, in silijo k morji: koliko si ne prizadevajo Magjari, da bi reški zaliv spravili za trdno pod svojo oblast; in kaj bi ne dali Čehi za to, da bi mejašila njihova zemlja na morje, to prvo in najznamenitejšo kupčijsko cesto, — mi Slovenci pa, ki smo tako srečni, da smo pri morji in še na takem kraji, ki ima veliko važnosti za evropsko trgovstvo, mi bi se iz svoje drage volje odpovedali temu srečnemu slučaju! Prazna je tista skrb, da bi Slovenija ne mogla prebaviti laškega Trsta. Trst bo pa samo tako dolgo lašk, dokler se bo talijanski živelj podpiral, slovenski pa zatiral.

Naj pa bo vse laž, če je to, da Trst že zdaj ni talijansk: tretjina prebivalcev je slavenska, da ne govorimo o tistih, katerih starši ali pradedi so bili trdi Kranjci, ki so pa zdaj pollaščeni. Nekaj laškega življa bo pa v Trstu zmirom ostalo, že zavolj bližine Italije in za to, ker vlada laški jezik po celem srednjem morji. Zavolj tega pa še ni treba, da bi pustili mesto vedno v laških rokah in da bi dali potujčevati v Trstu Slovence, ki se tu naselijo. Naj bo rečeno, pa je tudi res: da bi se slovenski naseljenci vsaj zdaj zanaprej ne potujčevali in ohranili svoje narodnosti, v 50 letih bo Trst slovensko mesto. Taka je tedaj v tem obziru, ne gledè na to, da bi podpisali z odpovedjo na Trst našo gospodarstveno in potem tudi politično in narodno smrt, in svet bi se zares čudil našej malodušnosti in tesnosrčnosti, ko bi kaj takega storili. Potem pa eden pride in reče: Sloveniji Trsta treba ni. Zakaj ni raje rekel, da nam še Ljubljane ni treba, kajti najlože bi naredili „slovensko kraljestvo,“ tam gori v solčavskih planinah kje, da bi na celem svetu nihče ne vedel zanj; kako idealno življenje bi imela „Slovenija,“!

Dakle, dopisnik iz Maribora je svojo povedal, mi pa svojo, Slovenci naj pa rzsodijo, kdo ima prav.

(Uzajemno delovanje „Primorca,“ in „Soče,“) Prišel je na svetlo prvi list „Soče“, časnika, ki so ga začeli izdajati goriški rodoljubi kot organ v prvi vrsti političnega društva „Soče,“ in potem sploh primorskih Slovencev. Lastnika „Soče,“ in „Primorca,“ sta se zmenila takole: „Primorec,“ bo izhajal, kakor do zdaj, vsak prvi in tretji teden v meseecu, „Soča,“ pa vsak drugi in četrti teden, tako da bodo Primorci vsak teden lahko svoj časnik čitali. „Soča,“ velja o 2 gl. 50 sld., kakor „Primorec“ (naročnina se pošlje pod naslovom: Viktor Dolenc, vrednik „Soče,“ contrada macelli 86 v Gorici). Prodajala se bo „Soča,“ tudi v Trstu po tistih opaltah, kakor „Primorec“, in s to vsak lahko kupi, kdor kaj mara za lepo in podučno slovensko berilo. Delala bodeta na dalje „Soča,“ in „Primorec,“ še v tem vzajemno, da se bodo dopisi, lepaznansko in

drugo gradivo, ki bi prišli prekasno ali bi ostali enemu teh dveh listov, pošiljali drugemu, kar s tem vsem svojim dopisovalcem naznanjamo. Tako imamo na Primorskem svoj slovenski tednik.

* Te dni nam je prišel po naključju nek laški list v roke, "Il Vessilo rosso," ali kakó se imenuje, ki nam je prizadjal dosti smeha. Prinesel je namreč polemiko zoper "Primorca," v celem članku, ki se mu pozna, da je prvega aprila pisan. V svojej sveti jezi zoper naš članek "primorski Italijani," je nakopičil toliko smešnega, da bi človek ne verjel, ka se šteje med resne liste. Izprva pravi, da strašno neumno pišemo in da noče časa s tem tratiti, da bi nas zavračal, in vendar nam spiše dolg članek v odgovor. Tudi skuša listek ščuvati Italijane zoper nas s tem, da našemu pisanju podtika namen, provocirati ekscese in privabiti okoličane z gorjačo v mesto in takih neumnosti več.

Od pretepev pride do Danteja in Macchiavella, i. t. d. katerih trdi da jih mi nimamo, in da smo zatoraj barbari. Tudi Dr. Lovriča se spomne genialni članek slavnega lista. Na konec še pravi, da če se Cislajtanija razdre, se noben drug v njo ne bo delil, ko Italia in Germania, in da Italija in Rusija (!?) ne bosti dopustili, da bi Slovenci na jadranskem morji gospodovali.

Mi ne vemo, ali bo prišlo kedaj do delitve Cislajtanije med Nemci in Italijani; to pa vemo, da če kedaj do tega pride, ne bodo dognali to s svojo močjo Lahi ampak Prusi.

Kaj si želijo, so nam tedaj povedali, zdaj morajo še pokazati, kaj premorejo, in potem se poznamo, da niti Dr. Kandlerja, tržaškega "Höflerja," ni treba, kterege nam "Vessillo rosso," v poduk o tržaških razmerah priporoča.

Sicer pa nam ta slavni časnik ne bo mogel skazati dostikrat več časti, da bi z nami svoj "čas zgubljal", ker bo neki na pomanjkanji naročnikov v kratkom vmrl.

(Tegetthoff umrl) Avstrija je zopet zgubila enega iz med malega števila svojih slavnih mož. Tegetthoff, zmagovalec pri Helgolandu io Lissi, je nenadoma umrl. Nenahomesiljiva zguba je to za avstrijsko vojno brodarje. Veličasten je bil njegov pogreb na Dunaji: cesar in vsi velikaši so ga spremili na zadnej poti. Mati rajncega, ki živi v Mariboru, kjer je hil tudi on rojen dobiva od vseh strani Avstrije pisma, v katerem jo omiljujejo zaradi zgube tako vrlega sina.

„Pomladansko cvetje.“

Tako se imenuje almanah, ki ga bom izdal sredi meseca maja. Napatilo me je k temu sedajno pomanjkanje vsega lepoznaškega berila na našem literarnem polji.

Ko sem vabil v 3. listu "Primorca," slovenske pisatelje k temu delu, se pač nisem nadejal, da bo moj glas tako sijajen odmev našel. Došlo mi je iz izvrstnih peres toliko lepega gradiva, da sem moral zbirati izmed lepega najlepše; in z veseljem me navdaja misel, da zamorem podati vsem prijateljem in prijateljicam lepoznanstva slovenskoga toliko krasnega in zabavnega berila zdaj o lepej pomladi, in mislim, da bom z njim Slovencem toliko bolj vstregel, ker je žalibože prenehal „Zvon,"

in še nimamo upanja, da bi se v kratkem rodil nov lepoznanšk list.

Ne bodem našteval vseh posameznih pisateljev in spisov v vezani in nevezani besedi, pa sam sebi in almanahu bi krivico delal, ako bi ne obračal pozornosti občinstva že popredej na krasno novelo "Solnce in senca," iz peresa našega slavnostnega prozaika J. Ogrinca in na poezije mladega pesnika L. Haderlapa, ki je prvič v javnost stopil v "Glasniku," leta 1869. Ne manjšega priznanja si bodo gotovo pridobile originalne pesmi B. Flegeriča in drugih.

Cela knjiga bo obsegala na 320 stranéh 10 tiskanih pol in ne gledé na to, da zadrži same izvirne spise, sem jej postavil ceno samó na 1 goldinar, da si jo bo vsak lahko omislil, kdor se hoče z lepoznanškim berilom sam razveseliti, in zraven še z naročbo slovensko slovstvo podpirati.

Uljudno toraj vabim vse Slovence, naj se v obilnem številu naročijo na „Pomladansko cvetje," in naj se brž oglasijo, naj že pošljejo precej naročnino ali ne, da bom vedel, koliko iztisov bo treba tiskati.

Naslov pa naj se blagovoli nerediti :

Vekoslav Raič

vrednik "Primorca" v Trstu.

Cenik različne robe v Trstu.

Franko kolodvor Trst.

Zaganice kranjske:

od 10 do 14,	1200 ⁴	po f. 68 do f. —
» 8 » 9	850	» » 38 » » —
skurete	1200	» » 36 » » —
remlji $\frac{1}{3}$ nemški		» » 34 » » —

Zaganice štajerske:

od 10 do 14,	1200	po f. 72 do f. —
» » » 9,	850	» » 42 » » —
skurete	1200	» » 42 » » —
remlji francoski $\frac{1}{3}$		» » 40 » » —

Zaganice koroške:

od 10 do 14	1200	po f. 82 do f. —
» 8 » 8	850	» » 48 » » —
shurete	1200	» » 55 » » —
remlji $\frac{1}{3}$ benč. ⁴		» » 52 » » —

Moka I Kaiser		po 11 f. — kr. cent.
II fein		» 10 » 50 » »
III pol		» 9 » 50 » »
Mundm.		» 8 » 25 » »
»		» 5 » 50 » »
Otrobi		» 2 » 70 » »
Fežol rudeki		» 7 » — » »
» zeleni		» 6 » 30 » »
» rumeni		» 6 » 40 » »
» kanarin		» 7 » 50 » »
» kokeš		» 7 » 50 » »
Slive		» 7 » 50 » »
Maslo		» 55 » — » »
Slanina (špeli)		» 34 » — » »
Seno konjsko		» 2 » 80 » »
» kravje		» 2 » 90 » »
Slama boljša		» 2 » 60 » »
» slabeja		» 2 » 30 » »
Krompir		» 3 » 50 » »

Ich beehre mich hiemit dem P. T. Publicum die neuesten Erzeugnisse und Garnituren meiner

Monogramme-Präge-Anstalt & Siegelmarken-Fabrik

bestens anzuempfehlen.

Da ich nur stets das Gediegenste in diesen Artikeln erzeuge, sah ich mich bereits zum wiederholten Male in die angenehme Lage versetzt, meine Fabrik um ein Bedeutendes zu vergrössern.

Die **neusten französischen und im englischen Style ausgeführten Farbendruck-Devisen, Monogramme und Initialen-Garnituren** in den mannigfachsten Ausführungen sind bei mir in der grössten Auswahl stets vorrätig.

Besonders empfehle ich meine nach der besten und neuesten Methode und mit dem **besten** Klebestoff versehenen, in den feinsten Farben ausgeführten **Congreve- und Lack-Siegelmarken**, die an Deutlichkeit der Schrift, Feinheit der Farben (jedes Tausend in 30 Farben), Haltbarkeit an Briefen, Alles in diesem Genre übertreffen.

Ich schmeichle mir, das seit Jahren in mich gesetzte Vertrauen neuestens erst recht wieder rechtfertigen zu können und durch prompte und solide Bedienung zu erhalten.

Indem ich das P. T. Publicum ergebenst bitte, mich mit seinem ferneren Wohlwollen zu beehren, erlaube ich mir zu bemerken, dass **Bestellungen auf alle in mein Fach einschlagenden Artikel in Triest der Commissionär Herr C. H. Martelanz (Bureau: Via S.ta Lucia N.ro 6) übernimmt, und zu den bei ihm selbst ersichtlichen Fabrikspreisen schnellstens effectuirt.**

WIEN, 11. April 1871.

Wilhelm Ganz.

V bukvarnici A. REICHARD & COMP.

Via Ponte Rosso Nr. 3

je ravnokar prišlo na svitlo v

SLOVENSKEM JEZIKU:

Evangelije po sv. Janezu

in

Dejanja Sv. Aposteljnov.

Knjige so v platnu vezane

Cena: po 6 soldov.

NOVI ZAKON.

I. Del:

Čveteri Evangelij in dejanja sv. Aposteljnov.

Knjiga obsega 324 strani, in je v platnu vezana.

Cena: 20 soldov.

Dobra šivna mašina je dobrotu hišni gospodinji, ona jej delo polajša in oddihljej pripušti.

Temeljiti
poduk
brezplačno

Poroštvo
za dobro
izdelovanje
6 let.

Pri

Vinc. Woschnagg-u

v Trstu piazza della Borsa št. 11

je največi zaloga vnovič zboljšanih
S. WHEELER & WILSON

ŠIVALNIH MAŠIN

najboljih, do zdaj znanih sestav, za domačo rabo za krojače, čevljarje, klobučarje, sedlarje itd.

Cena 78 goldinarjev.

Cenilni listi in skušno delo je prosto.

Ob enem priporočam svojo zalogo krasnih lišpinih reči in raznega blaga nove šege.

Unanje naročila se bodo hitro izvrševale.

VINC. WOSCHNAGG.